

N:o 22/1936

Till Ålands landsting.

Såsom känt är, har lagen om inkomst- och förmögenhetsskatt av den 5 december 1924 genom lag av den 14 december 1935 undergått bland annat en sådan förändring, att ett stort antal skattskyldiga, vilka förut erlagt berörda skatt och på grund därav enligt § 21 i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, även landskapsskatt, numera befriats från skyldigheten att betala förstnämnda skatt och till följd därav också landskapsskatt. De som nyssnämnda skatter numera åvila, äro fördenskull få till antalet och komma därigenom att kännbart betungas av landskapsskatten.

Utan någon närmare motivering inses självklart, att ovan nämnda sakförhållande betingar en sådan ändring av § 21 i vår självstyrelselag, att alla skattebetalare bliva både skyldiga och berättigade att efter samma grunder bidra till gäldande av de med självstyrelsen förenade utgifter, för vilka ersättning ut statsmedel icke erhålles.

Man måste väl ändå förutsätta, att icke ens de, som härefter bliva på sidan om betalarna av landskapsskatt, äro nöjda med berörda lagändring. De känna naturligtvis samhörighet med sin hembygd och önska därför efter sin förmåga taga del i betalningen av landskapsskatt, i all synnerhet som denna skyldighet för dem kännbart underlättas genom avlyftandet av inkomst- och förmögenhetsskatten för deras vidkommande.

Såsom känt, har Mariehamns stad redan hitintills nödgats betala den större delen, ungefär 65 %, och landskommunerna tillsammans den mindre delen, omkring 35 %, av de belopp, som uttaxerats för likviderandet av sådana landskapsutgifter, för vilka kompensation ur statsmedel ej beviljats. Trots den omständigheten, att sagda utgifter oftast hänfört sig till anslag för

ändamål till landsbygdens bästa har gäldandet av ifrågakvarande utgifter ägt rum efter förenämnda synnerligen obilliga fördelningsgrund. Men om de genom lagändringen uppkomna nya grunderna skola tillämpas vid bestämmandet av landskapsskatt så torde förenämnda procentuella förhållande emellan staden och landskommunerna bliva ännu oskäligare för staden än hitintills, men på samma gång även för den del av landsbygdens befolkning, som är skyldig att erlægga inkomst- och förmögenhetsskatt. Därför, och då grunden för utgörande av landskapsskatt redan före tillkomsten av berörda lagändring ej varit skäligen, ankommer det naturligtvis på landstinget att skyndsamligen få denna sak i lagstiftningsväg ordnad på ett sätt, som motsvarar rättvisans fordringar.

Säkerligen vore det riktigaste, att uttangentet av landskapsskatten skulle ske i anslutning till den kommunala beskattningen på samma sätt som hitintills i anslutning till statens allmänna inkomstbeskattning.

Under sådant förhållande får jag vördsamt föreslå,

att landstinget ville besluta att förelägga riksdagen för antagande av en sålydande ändring av § 21 i lagen om självstyrelse:

"Landskapet Åland har rätt att för sitt behov använda inkomsterna från mantalsspenningar, näringskatter och nöjesskatter, och äger landstinget besluta om dessa skatter. Likaledes äger landstinget i anslutning till den kommunala beskattningen i landskapet för landskapets behov påbjuda en tilläggsskatt att utgå enligt enahanda grunder samt påföras och uppbäras i samband med kommunalskatten, liksom ock att pålägga tillfällig extra beskattning, ävensom bestämma de avgifter, vilka skola erläggas i landskapsförvaltningen underlydande myndigheters tjänsteförrättningar och expeditioner så ock för anlåtande av landskapets

inrättningar.

De i denna paragraf åsyftade beslut träda i kraft utan stadfästelse av republikens president, men böra meddelas landshövdingen till kämmedom."

Mariehamn den 20 februari 1936.

Torsten Rothberg.